

04985 Hrvatska akreditacijska agencija

Uvod

Hrvatska akreditacijska agencija (dalje u tekstu: HAA) je javna ustanova koja obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju u RH. HAA predstavlja Republiku Hrvatsku u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju i sudjeluje u njihovu radu.

Sukladno Zakonu o akreditaciji i Uredbi o osnivanju HAA obavlja slijedeće poslove: akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija, akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja, akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor ili slične radnje, druga ocjenjivanja ili potvrđivanja osposobljenosti za provođenje postupaka ocjenjivanja sukladnosti, uključujući utvrđivanje ispunjavanja zahtjeva za ocjenjivanje sukladnosti u skladu s propisima za ocjenjivanje sukladnosti za pravne ili fizičke osobe. Cilj HAA je stalno povećanje broja akreditiranih institucija (laboratorija, certifikacijskih i inspeksijskih tijela) potrebnih za provedbu novih tehničkih propisa, usklađenih sa zakonodavstvom EU (direktive novog i starog pristupa i drugi propisi za sigurnost proizvoda).

	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
04985-Hrvatska akreditacijska agencija	6.831.692	6.812.718	99,7
3221-ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH	6.831.692	6.812.718	99,7

OBRAZLOŽENJE PROGRAMA

3221 ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH

	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
3221-ODRŽAVANJE I RAZVOJ SUSTAVA AKREDITACIJE U RH	6.831.692	6.812.718	99,7

Opis programa

HAA je nacionalno akreditacijsko tijelo i osnovana je s ciljem da: osigura kompetentno tržište usluga ispitivanja, mjerenja, umjeravanja, certifikacije i inspekcije na području RH; osigura priznavanje izvještaja o ispitivanju i certifikata o sukladnosti izdanih u RH na drugim tržištima; daje tehničku potporu hrvatskom gospodarstvu u ostvarivanju konkurentnosti na međunarodnom tržištu; osigurava povjerenje u sigurnost i kvalitetu proizvoda i usluga na hrvatskom tržištu; daje tehničku potporu tijelima državne uprave u provedbi propisa u području sigurnosti i zdravlja građana, zaštite okoliša, zaštite potrošača i drugih javnih interesa.

HAA je u zahtjevnom trogodišnjem postupku evaluacije, od strane Europske organizacije za akreditaciju (EA), ocijenjena kao kompetentna i pouzdana institucija te je na sjednici Vijeća za multilateralne sporazume (EA MAC) održanoj u Frankfurtu 27. travnja 2010. godine odlučeno da se sa HAA zaključe Multilateralni sporazumi o priznavanju akreditacije (EA MLA) za sve prijavljene i ocijenjene akreditacijske sheme. Dana 29. travnja 2010. godine zaključen je Multilateralni sporazum o uzajamnom priznavanju akreditacije za ispitne i umjerne laboratorije a 2012. godine za inspeksijska tijela s Međunarodnom organizacijom za akreditaciju laboratorija (ILAC MRA). U listopadu 2014. godine HAA je zaključila EA MLA za područje stakleničkih plinova nakon uspješno završenog postupka evaluacije provedene u 2013. i 2014. godini.

Zakonske i druge pravne osnove

EU Uredba o akreditaciji 765/2008, Zakon o akreditaciji (NN 158/03, 75/09 i 56/13), Uredba Vlade Republike Hrvatske (NN 158/04, NN 44/05 i NN 30/10),

Sustav upravljanja poslovanjem HAA uspostavljen je u skladu sa zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17011:2005.

U dokumentaciju su također ugrađene upute i preporuke Europske suradnje na akreditaciji (EA) i međunarodnih organizacija za akreditaciju ILAC i IAF.

Cilj 1. Održavanje i razvoj sustava akreditacije u RH - Provedba redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima i provedba novih akreditacijskih postupaka prema pristiglim prijavama za akreditaciju

Opis provedbe cilja programa

Glavni cilj HAA je održavanje i razvoj, tj. stalno proširivanje područja akreditacije i povećanje broja akreditiranih institucija (laboratorija, certifikacijskih i inspeksijskih tijela) potrebnih za provedbu novih tehničkih propisa, usklađenih sa zakonodavstvom EU (direktive „novog“ i „starog“ pristupa i drugi propisi za sigurnost industrijskih proizvoda, sigurnost hrane, zaštitu okoliša, zaštitu zdravlja, zaštitu potrošača). HAA izravno pridonosi uređivanju hrvatskog tržišta proizvoda i usluga, te stvaranju uvjeta za punopravno uključivanje hrvatskog gospodarstva u unutarnje tržište EU i međunarodnu razmjenu proizvoda, usluga i informacija.

Povećanje broja akreditiranih tijela utječe na opći i posebni uspjeh gospodarstva, budući da akreditacija, odnosno ocjenjivanje stručne i tehničke osposobljenosti laboratorija, certifikacijskih i inspeksijskih tijela, postaje glavni oslonac ministarstvima u provedbi propisa i u značajnijoj mjeri podiže kvalitetu usluga ispitivanja, mjerenja, certifikacije i inspekcije na hrvatskom tržištu, a samim time i pridonosi konkurentnosti hrvatskog gospodarstva na tržištu EU i šire.

Neprovođenje akreditacije imalo bi za posljedicu ugrožavanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva za izlazak na vanjsko tržište i na hrvatsko tržište radi nemogućnosti dokazivanja sigurnosti i kvalitete proizvoda u kompetentnim institucijama koje imaju dokaz da su ocjenjene prema međunarodnim kriterijima (akreditiranim institucijama).

Neposredni korisnici usluga HAA su: ispitni, umjerni i medicinski laboratoriji, inspeksijska tijela, certifikacijska tijela za proizvode, certifikacijska tijela za sustave upravljanja: za kvalitetu QMS, za okoliš EMS, certifikacijska tijela za osobe.

Posredni korisnici su tijela državne uprave u čijoj su nadležnosti propisi u određenom području radi dokazivanja kompetentne provedbe tehničkog zakonodavstva u cilju osiguranja slobode kretanja i sigurnosti proizvoda na tržištu EU, zaštite okoliša, zaštite zdravlja, zaštite potrošača, te gospodarstvo koje treba uslugu dokazano kompetentnih institucija da bi steklo konkurentnost na međunarodnom tržištu.

U cilju održavanja sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj, HAA treba osigurati dostatne ljudske resurse i logističku potporu za pravodobnu provedbu redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima i provedbu akreditacijskih postupaka prema novim prijavama za akreditaciju od strane tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Kako bi omogućila pravodobnu provedbu redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima i provedbu akreditacijskih postupaka prema novim prijavama za akreditaciju HAA mora održavati i unapređivati sustav upravljanja koji je usklađen sa zahtjevima međunarodne norme za akreditacijska tijela HRN EN ISO/IEC 17011 kao i osigurati dostavnu izobrazbu (seminari i praksa u ocjenjivanju tzv. on-site witnessing) radi održavanja i unapređenja kompetencija zaposlenika i vanjskih ocjenitelja HAA.

Napomena uz Pokazatelje učinka: Ciljana vrijednost je manja od Polazne vrijednosti zbog toga jer su neke tvrtke odlučile da više akreditacija spoje u jednu zajedničku. Također zbog gospodarske krize i nemogućnosti plaćanja obveza neke su tvrtke uzele dragovoljnu suspenziju na određeno vremensko razdoblje.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2014.)	Ostvarena vrijednost (2014.)
Broj obavljenih redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima i provedba akreditacijskih postupaka prema novim prijavama za akreditaciju	Provedba redovnih godišnjih nadzora nad akreditiranim tijelima i provedba akreditacijskih postupaka prema novim prijavama za akreditaciju u skladu s Pravilima HAA	Broj	344	HAA	320	351

Cilj 2. Održavanje i razvoj sustava akreditacije u RH - Provedba akreditacijskih postupaka prema novim akreditacijskim normama ili prema zahtjevima novih izdanja akreditacijskih norma

Opis provedbe cilja programa

U cilju unapređenja sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj, HAA treba osigurati dostatne ljudske resurse i logističku potporu za provedbu akreditacijskih postupaka prema novim akreditacijskim normama ili prema zahtjevima novih izdanja

akreditacijskih norma te s tim u vezi stalno unapređivati vlastiti sustav upravljanja koji je usklađen sa zahtjevima međunarodne norme za akreditacijska tijela HRN EN ISO/IEC 17011 kao i osigurati dostatnu izobrazbu zaposlenika i vanjskih ocjenitelja radi upoznavanja s novim zahtjevima međunarodnih akreditacijskih norma.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2014.)	Ostvarena vrijednost (2014.)
Broj provedenih akreditacijskih postupaka prema novim akreditacijskim normama ili prema zahtjevima novih izdanja akreditacijskih norma	Provedba akreditacijskih postupaka prema novim akreditacijskim normama ili prema zahtjevima novih izdanja akreditacijskih norma	Broj	0	HAA	1	3

A652002 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE

Naziv aktivnosti	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
A652002-ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE HRVATSKE AKREDITACIJSKE AGENCIJE	6.681.692	6.672.957	99,9

Opis provedbe aktivnosti / projekta

Aktivnost Administracija i upravljanje HAA odnosno razvoj akreditacijskog sustava glavna je aktivnost HAA i putem te aktivnosti provodi svoje poslovanje - akreditiranje ispitnih i umjernih laboratorija; akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba za potvrđivanje proizvoda, sustava upravljanja i osoblja; akreditiranje pravnih ili fizičkih osoba koje obavljaju tehnički nadzor ili slične radnje i dr.

HAA za postupke akreditacije angažira vanjske stručne suradnike i eksperte iz zemlje i inozemstva, a prema prirodi, vrsti i specifičnosti postupka. Vanjski suradnici HAA

su stručnjaci i ocjenitelji koji obavljaju postupke ocjenjivanja i nadzor nad radom akreditiranih tijela, a osnovom kojih se izdaje potvrda o akreditaciji. Te troškove snose akreditirane pravne osobe i uplaćuju ih direktno u Državni proračun.

HAA vanjske suradnike isplaćuje sa stavke - Intelektualne usluge, i ta stavka je značajna za redovno poslovanje HAA. Izvršenjem te stavke ujedno se izvršava osnovna djelatnost HAA - provođenje postupka akreditacije i nadzora.

Povećanjem broja akreditacija povećavaju se troškovi intelektualnih usluga i troškovi službenih putovanja kako zaposlenika tako i angažiranih vanjskih suradnika jer se akreditacije provode na terenu kod korisnika po cijeloj RH. Međutim, treba naglasiti da se povećanjem poslova akreditacije povećavaju istovremeno i prihodi od akreditacije, tj. uplate u Državni proračun koje sada iznose preko 100 % od ukupnih rashoda poslovanja HAA. U 2014. godini uplaćeno je od strane korisnika usluga akreditacije ukupno 7.121.814,12 kuna u državni proračun.

Provođenjem postupaka akreditacije HAA izravno doprinosi uređivanju hrvatskog tržišta proizvoda i usluga, te stvaranju uvjeta za punopravno uključivanje u unutarnje tržište EU i međunarodne razmjene proizvoda, usluga i informacija.

Sredstvima koja su planirana u okviru ove aktivnosti financirani su troškovi redovne djelatnosti HAA - provođenje postupaka akreditacije i nadzora nad već akreditiranim tijelima.

Rashodi za zaposlene izvršeni su sa 97,51 % plana rashoda za zaposlene i 37,26 % ukupnog plana proračuna HAA. U odnosu na 2013. godinu rashodi za zaposlene izvršeni su manje za 9,1 % jer su tokom godine dva djelatnika otišla iz HAA i četiri djelatnika su koristila roditeljni i roditeljski dopust, a nadležno Ministarstvo gospodarstva nije odobrilo zapošljavanje novih ljudi. Rashodi za zaposlene isplaćivani su u skladu s poreznim propisima, brojem zaposlenih i utvrđenim koeficijentima za poslove u javnoj upravi. Sve isplate su izvršene sa izvora 11 - Opći prihodi i primici.

Materijalni rashodi izvršeni su sa 101,50% plana materijalnih rashoda i 60,32 % ukupnog plana proračuna. U odnosu na 2013. godinu materijalni rashodi izvršeni su više za 0,72. Iz izvora 11 plaćeno je 95,35 % a iz izvora 43 - Namjenska sredstva 4,65%. Radi svoje važnosti u redovnom obavljanju djelatnosti rashod za intelektualne usluge učestvuje sa 67,40% u ukupnim materijalnim rashodima, a u sveukupnim rashodima HAA sa 40,62 %. Značajnije stavke izdataka su i izdaci za službena putovanja zaposlenika i naknade troškova osobama izvan radnog odnosa, tj. plaćanje smještaja i prijevoza za ocjenitelje i eksperte, budući se akreditacija provodi

na terenu kod korisnika i tražitelja akreditacije i nadzora nad već akreditiranim tijelima.

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu od 99,04 % plana financijskih rashoda i 0,22 % ukupnog plana proračuna. U odnosu na 2013. godinu izvršeni su više za 9,25 %. Navedena stavka odnosi se na plaćanje bankarskih usluga prilikom plaćanja honorara angažiranim inozemnim ocjeniteljima i ekspertima te plaćanja deviznih računa članarina međunarodnim organizacijama. Iz izvora 11 plaćeno je 94,09 % a iz izvora 43 plaćeno je 5,91 %.

Sve stavke rashoda su unutar planiranih iznosa na trećoj razini. HAA je i tokom 2014. godine poslovala krajnje racionalno u skladu s mjerama i politikom Vlade RH. S obzirom na odlazak djelatnika i korištenje roditeljskog dopusta, prisutni djelatnici morali su se dodatno angažirati kako bi HAA zadovoljila svim traženjima stranaka i nadležnih institucija.

Na dan 31.12.2014. godine HAA je imala 21 stalno zaposlena djelatnika od kojih je jedna djelatnica sa 31.12.2014. godine otišla u mirovinu a jedan djelatnik je napustio HAA sporazumno.

HAA je također prepoznata kao kompetentan partner za potporu u razvoju akreditacijskog sustava u zemljama okruženja. Tako je tijekom 2014. godine HAA nastavila suradnju temeljem sklopljenog ugovora 2013. godine sa Slovenskom akreditacijom za pripremu i provedbu aktivnosti u uspostavi i provedbi akreditacijskih procedura u tri područja. Akreditacijska tijela iz zemalja EU - Ujedinjeno Kraljevstvo, Njemačka zatražila su temeljem obveza o prekograničnoj akreditaciji da HAA obavi ocjenjivanje, odnosno nadzor certifikacijskog tijela koja su oni akreditirali, a koje se nalazi na području RH. HAA je uključena u PTB projekt koji provodi njemačka institucija Physikalisch-Technische Bundesanstalt (PTB). Glavni cilj projekta je promocija regionalne suradnje zemalja jugoistočne Europe u području uspostave infrastrukture kvalitete. Uloga HAA u projektu je sudjelovanje u pripremi i provođenju treninga, radionica i seminara iz područja akreditacije te omogućavanje ocjeniteljima iz akreditacijskih tijela iz regije da sudjeluju u postupcima akreditacije HAA kao promatrači. HAA je angažirana i od strane firmi iz regije (Slovenija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora) radi provedbe akreditacije i nadzora u sklopu prekogranične akreditacije. Također HAA, kao punopravna članica Europske organizacije za akreditaciju EA ima obvezu sudjelovati u radu upravnih i stručnih odbora EA. Za sve navedene aktivnosti po projektima HAA ima otvoren izvor 43 - Namjenska sredstva uz odobrenje Ministarstva financija.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2014.)	Ostvarena vrijednost (2014.)
----------------------	------------	----------	--------------------	----------------	----------------------------	------------------------------

Održavanje i razvoj sustava akreditacije u Republici Hrvatskoj	Broj provedenih ocjenjivanja: početna akreditacija, reakreditacija, nadzor	Broj	344	HAA	321	321
--	--	------	-----	-----	-----	-----

K652006 INFORMATIZACIJA

Naziv aktivnosti	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
K652006-INFORMATIZACIJA	150.000	139.761	93,2

Opis provedbe aktivnosti / projekta

S obzirom da računalna oprema predstavlja kritičnu opremu za praćenje/održavanje radnih procesa u HAA, HAA kontinuirano nadograđuje postojeću računalnu opremu i vrši zamjenu dijela starije računalne opreme koja se može nadograditi.

HAA ima uspostavljenu bazu podataka – implementiranu na platformi Centrix poslovnog rješenja, prilagođenog potrebama i specifičnostima djelatnosti HAA. Poslovno rješenje je projektirano tako da omogućava kontinuiranu nadogradnju i poboljšavanje u skladu s potrebama. Tokom 2014. godine HAA je nastavila nadogradnju programa za planiranje i izvještavanje u postupcima početnih akreditacija i nadzora nad akreditiranim tijelima u petogodišnjem ciklusu trajanja jedne akreditacije.